

# Bijbels perspectief



## DE HEILIGE GEEST

### studie

### over de persoon en het werk van de Heilige Geest V.

#### Het spreken van Jezus over de Heilige Geest.

#### Het moment van spreken en het kader waarin


Het spreken van Jezus over de *belofte* van de Heilige Geest vindt plaats op een wel heel bijzonder moment, namelijk vlak voor zijn lijden en sterven, in de bovenzaal, aan de avondmaalstafel. Is dit toeval? Zeker niet. Die plaats en dat moment zijn bewust gekozen. Laten we eens naar die tafel gaan door **Lucas 22:14-23** te lezen:

14 En toen het uur aangebroken was, ging Hij aanliggen en de apostelen met Hem. 15 En Hij zeide tot hen: Ik heb vurig begeerd dit Pascha met u te eten, eer Ik lijd. 16 Want Ik zeg u, dat Ik het voorzeker niet meer eten zal, voordat het vervuld is in het Koninkrijk Gods. 17 En Hij nam een beker op, sprak de dankzegging uit en zeide: Neemt deze en laat hem bij u rondgaan. 18 Want Ik zeg u, Ik zal van nu aan voorzeker niet van de vrucht van de wijnstok drinken, voordat het Koninkrijk Gods gekomen is. 19 En Hij nam een brood, sprak de dankzegging uit, brak het en gaf het hun, zeggende: Dit is mijn lichaam, dat voor u gegeven wordt; doet dit tot mijn gedachtenis. 20 Evenzo de beker, na de maaltijd, zeggende: Deze beker is *het nieuwe verbond in mijn bloed*, die voor u uitgegoten wordt. 21 Doch zie, de hand van hem, die Mij verraadt, is met Mij aan de tafel. 22 Want de Zoon des mensen gaat wel heen, naar hetgeen beschikt is, doch wee die mens, door wie Hij verraden wordt! 23 En zij begonnen er onder elkander over te twisten, wie van hen het wel zijn kon, die dat zou doen.



Juist in dit Bijbelgedeelte zijn de aanzetten te vinden die het gekozen moment verduidelijken. **Vers 20** raakt het hart van Pasen: *het nieuwe verbond in het*

*bloed van Jezus Christus.* Wanneer Jezus spreekt over het *nieuwe verbond* doelt Hij op meer dan alleen het verlost (mogen en kunnen) worden. De verlossing maakt de vervulling met de Heilige Geest mogelijk - ze is als het ware de basis voor de realiteit van de belofte waarover Jezus in de bovenzaal sprak. In het Oude Testament wordt over de 'inhoud' van het nieuwe verbond gesproken door bijvoorbeeld de profeet Jeremia - **Jeremia 31:31-34**:



31 Zie, de dagen komen, luidt het woord des HEREN, dat Ik met het huis van Israël en het huis van Juda een nieuw verbond sluiten zal. 32 Niet zoals het verbond, dat Ik met hun vaders gesloten heb ten dage dat Ik hen bij de hand nam, om hen uit het land Egypte te leiden: mijn verbond, dat zij verbroken hebben, hoewel Ik heer over hen ben, luidt het woord des HEREN. 33 Maar dít is het verbond, dat Ik met het huis van Israël sluiten zal na deze dagen, luidt het woord des HEREN: *Ik zal mijn wet in hun binnenste leggen en die in hun hart schrijven*, Ik zal hun tot een God zijn en zij zullen Mij tot een volk zijn. 34 Dan zullen zij niet meer een ieder zijn naaste en een ieder zijn broeder leren: Kent de HERE: want zij allen zullen Mij kennen, van de kleinste tot de grootste onder hen, luidt het woord des HEREN, want Ik zal hun ongerechtigheid vergeven en hun zonde niet meer gedenken.

Let vooral op wat er in **ver 33** wordt gezegd: *Ik zal mijn wet in hun binnenste leggen en die in hun hart schrijven* (zie ook **Jer. 32:40**). Wordt daarmee (alleen) 'de verlossing' bedoeld? Of is de verlossing 'de bedding' voor (nog) iets anders, een duidelijk 'meer'? Indirect duidt dit spreken van de profeet namens God met name op de belofte van de Heilige Geest (vgl. b.v. **2 Cor. 3:6** en **Rom. 7:6**) Het gaat hier over wat het Nieuwe Testament omschrijft als 'een wandelen in een nieuwhed des levens' (**Rom. 6:4**) door de Heilige Geest - Hij schrijft de wet in ons binnenste! (Vgl. ook **Ez. 36:26** en **27** (hoe duidelijk wordt hier 'verlossing' - een nieuw hart en 'vervulling' - een nieuwe geest zichtbaar), zie in dit verband ook en **Gal. 5:2-6**). Gaf Jezus niet aan dat Hij, de Heilige Geest, alles te binnen zou brengen (**Joh. 14:26**) - 'uit het mijne nemen en het u verkondigen' (**Joh. 16:14**)? Juist een vers als **Romeinen 8:2** (lees heel **Rom. 8:1-17**) laat zien hoe verlossing en vervulling bijeen horen. Het gaat niet alleen om een behouden worden (verlost worden/zijn) maar om een leven door de Geest om zó uit te komen bij Gods oorspronkelijke doel met de mens (verlost zijn tot): erfgenaam worden dat valt onder de noemer 'zoonchap' en uitkomt bij delen in de troon en de bruiloft van het Lam (wat dit laatste aangaat denk aan de gelijkenis van de tien maagden **Matt. 25:1-13**). Zie ook **Titus 3:5-7**. Dit alles vraagt een veranderd worden van heerlijkheid tot heerlijkheid (**2 Cor. 3:18**), kortom het is een proces nauw verbonden met **Romeinen 6:5** waar het gaat om een proces van sterven aan jezelf. Het nieuwe verbond is een verbond door zijn bloed *in* de Heilige Geest. Bloed en Geest vallen samen. Het voorgaande laat zien: zonder Pasen geen Pinksteren en geen Pinksteren zonder Pasen! Tegelijk geeft een en ander aan, dat de boodschap van de vervulling in de Heilige Geest/de belofte van de Heilige Geest geen bijzaak is, maar *absolute* noodzaak. Zie nog eens de gelijkenis van de vijf wijze en vijf dwaze maagden (**Matt. 25:1-13**). Het onderlinge verschil tussen de tien werd uitgemaakt door voldoende olie, beeld van de Heilige Geest! Wanneer Jezus aan de avondmaalstafel spreekt over de Heilige Geest, dan is dat niet toevallig. De belofte van de Geest rust in het vergoten bloed. De belofte van de Geest is het onderpand voor de te verwachten erfenis, de

volheid van de Geest geeft bij een wandel in de Geest toegang tot en deel aan de bruiloft van het Lam.

Het mag vanuit het voorgaande duidelijk zijn dat de belofte van de Heilige Geest - de vervulling in de Heilige Geest - dus niet hetzelfde is als wedergeboorte. Wel is het een, dankzij Pasen, toegankelijk 'recht' (**Gal. 3:2**) volgend op/horend bij de wedergeboorte. 'Horend bij' wil zeggen dat het een het andere zou moeten volgen (vgl. Petrus op de eerste Pinksterdag in **Hand. 2:38**). Hoe sprekend is hier de reactie vanuit Jeruzalem op de berichten van bekering in Samaria, zie **Handelingen 8:14-17**

14 Toen nu de apostelen te Jeruzalem hoorden, dat Samaria het woord Gods had aanvaard, zonden zij tot hen Petrus en Johannes, 15 die, daar aangekomen, voor hen baden, dat zij de Heilige Geest mochten ontvangen. 16 Want deze was nog over niemand van hen gekomen, maar zij waren alleen gedoopt in de naam van de Here Jezus. 17 Toen legden zij hun de handen op en zij ontvingen de Heilige Geest.



Het lijkt alsof men in Jeruzalem bang was dat er alleen een bekering zou hebben plaatsgevonden en de doop in de Geest zou worden overgeslagen. Zie ook **Handelingen 19:1-7**

1 En terwijl Apollos te Korinte was, geschiedde het, dat Paulus, na door de bovenlanden gereisd te zijn, te Efeze kwam, en daar enige discipelen vond. 2 En hij zeide tot hen: Hebt gij de Heilige Geest ontvangen, toen gij tot het geloof kwaamt? Doch zij zeiden tot hem: Wij hebben zelfs niet gehoord, dat er een Heilige Geest is. 3 En hij zeide tot hen: Waarin zijt gij dan gedoopt? En zij zeiden: In de doop van Johannes. 4 Maar Paulus zeide: Johannes doopte een doop van bekering en zeide tot het volk, dat zij moesten geloven in Hem, die na hem kwam, dat is in Jezus. 5 En toen zij dit hoorden, lieten zij zich dopen in de naam van de Here Jezus. 6 En toen Paulus hun de handen oplegde, kwam de Heilige Geest over hen, en zij spraken in tongen en profeteerden. 7 En het waren in het geheel ongeveer twaalf mannen.

Ook hier blijkt dat er niet alleen sprake moet zijn van bekering, maar ook van vervulling. De verlossing door het bloed van het Lam moet gevolgd worden door de vervulling met de Heilige Geest. Pas dan kan er gesproken worden over een deel hebben aan het nieuwe verbond. Zie ook **2 Corinthiërs 3:3**. Hoe nadrukkelijk wordt hier het accent op de Heilige Geest gelegd. De verlossing blijkt vanuit wat tot nu toe naar voren is gekomen allerm minst het doel in zichzelf. Gods Geest stuwt de verlostes naar het zonschap en alles wat dat inhoudt, terwijl daarbij de Geest het onderpand heet (**Ef. 1:14**).

### **Jezus en het nieuwe verbond - Pinksteren in het licht Pasen**

Jezus wordt vanuit de overwinning van Pasen in relatie tot de belofte van de Heilige Geest 'de Hogepriester van het nieuwe verbond' genoemd (**Hebr. 8:1-13** - let op het citeren in dit tekstgedeelte van **Jeremia 31**): Nu echter heeft Hij een zoveel verhevener dienst verkregen, als Hij de middelaar is van een beter verbond, waarvan de rechtskracht op betere beloften berust (**vers 6**). Let op het 'waarvan de rechtskracht op b e t e r e b e l o f t e n b e r u s t - dit



raakt 'de belofte van de Heilige Geest'. Hij is de middelaar van een nieuw verbond (**Hebr. 12:24**) - ook hier blijkt in die relatie het belang van het vergoten bloed. De zalfolie kon en kan alleen angebracht worden daar waar bloed is gestreken - zoals wel wordt gesteld: de zalfolie komt op het bloed (zie b.v. **Lev. 8:23-30**). Gods Heilige Geest kan ook alleen daar holte voor haar voet vinden waar eerst het bloed is toegepast. Eerst verlossing door het bloed en dan vervulling. Pinksteren kan niet zonder Pasen. (Vervuld worden vraagt bereidheid om meegekruisigd te zijn. Niet voor niets dat de Bijbel nadrukkelijk aangeeft dat vlees en Geest tegenover elkaar staan - een zaak waar nog uitgebreid bij zal worden stilgestaan.)

Wanneer er in **Hebreeën 12:24** ten aanzien van Jezus in het licht van Pasen en met het oog op de Heilige Geest gesproken wordt over 'middelaar van een nieuw verbond' is het goed eens te kijken naar wat Jezus zelf zegt in **Johannes 14:16 en 17, 26** dan blijkt dit middelaarschap door Hem benoemt te worden in relatie tot de Heilige Geest:



16 En Ik zal de Vader bidden en Hij zal u een andere Trooster geven om tot in eeuwigheid bij u te zijn, 17 de Geest der waarheid, die de wereld niet kan ontvangen, want zij ziet Hem niet en kent Hem niet; maar gij kent Hem, want Hij blijft bij u en zal in u zijn.

26 maar de Trooster, de Heilige Geest, die de Vader zenden zal in mijn naam, die zal u alles leren en u te binnen brengen al wat Ik u gezegd heb.

Leg naast de genoemde verzen ook **Johannes 16:7**. Dat dit middelaarschap verder gaat dan enkel de verlossing en dat de belofte van Gods Geest aangeeft dat het moet gaan om 'verlost *tot*' blijkt ook uit **Hebreeën 9:15** waar staat:

15 En daarom is Hij de middelaar van een nieuw verbond, opdat, nu Hij de dood had ondergaan om te bevrijden van de overtredingen onder het eerste verbond, de geroepenen de belofte der eeuwige erfenis ontvangen zouden.

In het licht van dit vers nogmaals: de Heilige Geest is het *onderpand van de erfenis*.

Resumerend: de avondmaalstafel die vooruit wees naar Pasen was dé plek bij uitstek waar Jezus *moest* spreken over de Heilige Geest en wel omdat de belofte van de Heilige Geest pas op grond van het offer op Golgotha reëel kon worden.

In de volgende studie staan we stil bij de woorden die Jezus aan de avondmaalstafel over de Heilige Geest gesproken heeft.

Voor vragen en reacties wordt verwezen naar de mogelijkheid tot contact zoals aangegeven op de site.